

100. výročí vzniku Československé republiky.

Vážení spoluobčané,

sešli jsme se zde, abychom si připomenuli jedno důležité výročí, výročí, které je spojeno s obnovením samostatného státu a vznikem Československé republiky. Sto let je v životě jednotlivce neskutečně dlouhá doba. V životě národa je to však jen určitá etapa jeho existence. Máme nyní příležitost si připomenout onu radostnou událost před sto lety a také co ztrátě naší samostatnosti předcházelo a jak těžké bylo ztracenou svobodu opět získat.

Tento čerstvě vysazený stromek mladé lípy obrací naši pozornost do budoucnosti a navozuje tajná přání a naděje.

Bude však dobré naše myšlenky nejprve nasměrovat do minulosti, protože historie je velkou učitelkou a kdo ji nezná – jak říká klasik – nezbude mu nic jiného, než si ji zopakovat znovu. A v daném případě by to nebyla dobrá volba.

V naší historii je výročí zakončených osmičkou celá řada. Tím nejvýznamnějším je bezesporu rok 1918. Kdyby však nebylo roku 1618, zůstával by rok 1918 patrně bez většího povšimnutí.

Počátkem 17. století náboženský útlak vedl k druhé pražské defenestraci a k začátku třicetileté války. Nešťastnou bitvou na Bílé hoře jsme ztratili svobodu, a jak se ukázalo na dlouhých 300 let. Třicet tisíc rodin z řad svobodných občanů muselo pro víru opustit vlast, hospodářství bylo totálně rozvrácené a počet obyvatel během války poklesl o jednu třetinu. Stále více se prosazoval německý živel a germanizace se uplatňovala ve všech složkách společenského života. Vládl nám někdo jiný a my jsme se stali součástí habsburské monarchie, nazývané žalář národů.

Nejenom v počátcích národní poroby ale i v jejím průběhu se však naši mnozí, kteří neztráceli víru a dovedli povzbuzovat a posilovat druhé.

Biskup Jednoty bratrské, který pro svou pedagogickou činnost je také nazýván „učitelem národů“, vyslovil ve svém Kšaftu umírající matky Jednoty bratrské památnou větu: „Věřím i já Bohu, že po přejití vichřice hněvu, hříchy našimi na hlavy naše uvedeného, vláda věcí tvých do rukou tvých se navrátí ó lide český.“ Možná ještě netušil, co si ještě bude muset tento lid vytrpět a jakou cenu bude muset zaplatit. Velikou roli v tomto zápase sehrála především Bible kralická, která pomáhala uchovat nejenom víru ale i jazyk a vzdělanost.

Koncem osmnáctého století, v období hlubokého temna, když už se zdál být náš národ sražený na kolena a téměř mrtvý, jako zázrakem vystoupila celá řada národních obrozenců a buditelů, kteří se snažili za cenu velikého příkoří národ probudit a znovu pozvednout. Jim patří náš veliký dík a uznání.

Klíčové události, které vedly k našemu osvobození, se ale odehrály až začátkem 20. století. Tehdejší Velká válka, později nazývaná I. světová, změnila mapu Evropy a my jsme mohli slavit vítězství. Bohužel mnoho našich mužů a hochů muselo bojovat a nasazovat svoje životy v cizím zájmu a v uniformách

ústředních mocností. Pomníky padlých v každém městě i vesnici jsou toho výmluvným dokladem.

Bylo však mnoho těch, kteří se s touto situací nesmířili, uvědomili si svoji odpovědnost a historickou příležitost a svou zbraň obrátili proti těm, kteří nás tři sta let okupovali, vykořisťovali a ponižovali. Tito stateční vlastenci, legionáři, mají velikou zásluhu na tom, že s námi bylo jednáno jako s partnerem, který si zaslouží respekt a jehož přání je třeba brát vážně.

Proto zde nyní můžeme stát, slavit výročí osvobození a přát tomuto národnímu symbolu, stromku mladé lípy, aby zdárně rostl, nepřátelé mu neublížili a po čase dosáhl úctyhodných rozměrů.

Stejně tak, v přeneseném slova smyslu, totéž přejeme naší zemi a našemu národu. Je zde však důležitá podmínka, bez jejíhož splnění by veškeré naše snažení bylo stěží korunováno úspěchem.

Apoštol Pavel jednu část svého dopisu končí slovy: „Nyní pak zůstává víra, naděje a láska, to trojí, ale největší z nich je láska.“ Víra přibližuje člověka k Bohu, naděje mu dává inspiraci a je hnacím motorem jeho života.

Nyní zde ještě zůstává láska. Bez lásky nemůžeme budovat osobní přátelství, bez lásky nemůžeme budovat rodinu, bez lásky a dobrých sousedských vztahů se neobejde ani dobře fungující obec.

Jestliže budou mít lidé rozpaky hrdě se přihlásit k tomu, že jsou Češi a jestliže budou váhat vyjádřit lásku k vlasti a národu, pak všechny oběti těch, kteří vybojovali naši svobodu, byly zbytečné. Slibme si, že to nebude platit o nás, ale že tu jsme proto, abychom opravdu uctili a oslavili výročí 28. října 1918 a projevíli lásku k této zemi a k tomuto národu.

L. J.